

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑ

Πρό 45 ετών. Ο αυτοκράτωρ της Αβησσυνίας Ίωάννης ζητεί από τον αδελφό του βασιλέα της Ελλάδος Γεώργιο Α' ένα γιατρό. Πώς είδε τη χώρα των Αιθίοπων ο αρχίατρος Νικ. Παρίσης. Παρακλιθεύσης μιὰς έκστρατειας. Ο Ίωάννης άκούει με τήν Ιστορίαν της Έλληνικής Έπαναστάσεως. Η ζωή κάτω από τήντα. Περιέργη ήθη και έθιμα, κ.τ.λ.

εργάρδια φίλια Έλλήνων και Αβησσυνίων χρονολογείται από τού 1886. Τήν εποχή εκείνη, ό τότε αυτοκράτωρ της Αιθιοπίας, Ίωάννης, έστειλε ένα γράμμα στον τότε βασιλέα της Ελλάδος Γεώργιο Α' και τον παρακαλούσε άδελφικώς να τού στείλῃ ένα γιατρό, να τού γιατρέψῃ μιά άρρώστια, άπό τήν όποία βασανίζεταν χρόνια. Ο Γεώργιος άνέθεσε στον άρχιατρο τού στρατού μας Νικ. Παρίση τήν άποστολή αὐτή, κι ό Παρίσης έπῆγε στην Αβησσυνία, Ήγη έκει άπεκόνισαπό κι όταν γύρισε στις Αθήνας, συνέγραψε τις καξεδιοτικέσ του εντύπώσεις. Από τις περιέργεσ αυτές σελίδεσ — που είνε άγνωστεσ — δημοσιεύομε τά πο έ ενδιαφέροντα ση-

μεία.

«Στις 8 Ιουνίου 1886, κατά τις 10 π.μ. — γράφει ό Έλλη άρχίατροσ — έμπήκαμε εις τήν πόλι Μακαλέ, πού βρίσκεται στην πεδιάδα Τιγγέ. Έγυρισάμε από τις χώρεσ των πολεμικών και άνοικτόκτων φιλών Γαλλία, κατά των όποιων ό αυτοκράτωρ Ίωάννης ήγε έκστρατεύσει με 100 χιλιάδεσ στρατιώτεσ του, άπό τού Νοέμβριου τού προσημείου έτουσ, Ξεανώντασ άπό τού στρατόπεδο της Αιχθάρασ.

Έπρωτοφρέστο, όπωσ συνήθεισ, ό αδελφόσ του Ράσ Αλοβία Ντεγκιάσ Τασακί με τούσ περσίωσ και ίκτεσ του, για ν' άνοίξῃ δρόμο, διατρέποντασ τούσ στρατιώτεσ του να σπύρχουν δεξιά κι άριστερά με τά μαζοκί τούσ κωνάρια τούσ χωματόσ, τά φορτηγά, τά ζώα, τις γυναίκεσ και τά παιδιά.

Ακολουθούσαν οι τιτανανστέσ, έχοντασ δεμένα τά πηλιανά τούσ ελάνοσ σέ μονιάρια, οι μοισοί με τις μαζοκέσ τουσ σάπυγγεσ και τούσ αϊλουσ (ναγκάρι), κωμοκίμενοσ από ταχαία καλάμα ή από κλάδοσ τού δέντρου με αμπόφ. Η μοισοί τούσ άποκτελούσε κίτι σούβαρο και ρυθμικό, πού ένδοσιάζε τού στρατό.

Μετά τούσ μοισοίσ, ακολουθούσε ό αυτοκράτωρ έφ'αυτοσ, φορόντασ τή μεγάλη άστραφτερή στολή του, άφ'α προχωρόντασ. Δεξιά του παρακολουθούσε ό Μητροπολίτησ κ. Πέτροσ, ελάνοσ κέ χροσφάλλησ μονία κι εγώ ελάνοσ σέ κωνελί άλογο. Η σέλα και τά γάμουρα τού άλλου μου — ήια δόρα τού αυτοκράτοροσ — ήσαν χρυσόστολιτα κι έφεραν τά βασιλιά σήματα. Άριστερά μου λίγο πίσω, ακολουθούσε ό Τσεγιε Θεούφιλοσ (έπαρχοσ της Θηρακίαισ) ελάνοσ σέ στωικαμένη μονία. Όλοι κωπούσαμε τις άπαραίτερεσ διαφέλλεσ έναντίον τού φοβερού Αφρικανού ήλιου. Η άμπελλέσ τού αυτοκράτοροσ και τού Μητροπολίτου ήσαν βαθικόκκινεσ, μεταξοτίεσ.

Ακολουθούσαν οι άπειροφίλοι μου ράσ (στρατηγοί), οι σημαοφόροι, οι ταμία, οι σωματοφόλλεσεσ και λοιπή ακολουθία άξιωματούχων κωπόντασ τού σημα του ό καθένας, όλοι με τή μεγάλη τούσ στολή και πίσω ερχόπαν άπειρο πλήθοσ από στρατιώτεσ μαζί με πεί... γυναίκεσ τουσ, άλογο, άρκαμπάδεσ, κλπ. Όλοσ ό κίμιοσ τού Μακαλέ παρουσιάζε γραφικώτατο θέαμα, με τις άστρεσ χλωμάδεσ των στρατιω-

τών και τά πλατεί κόκκινα ζουάρια του.

Όταν ό αυτοκράτωρ έμπήκε στην πόλι, μυριάδεσ πυροβολισμοί έγένισαν από κεντό και κρότο τόν άερα, και από μυριάδεσ στόματα έβγαναν φωνεσ χωράσ και άγαλλιόσεωσ και άλαλαγμοί. Ο Ίωάννησ ξεπέτεψε μπροστά στο ναό της Παναγίαισ, εδέχθη τόν Κλήρο, ό όποιοσ, φορόντασ τά έπίσημα άμμά του, έβγαλε δοξολογία. Έπειτα ό αυτοκράτωρ καθάλισκεσ πάλι και πήγε στα βασιλιά του δομάτια ν' αναπαύη.

Εγώ, με τούσ άκοιούδοσ μου, έστήσαμε σέ κωρή άπόστασι τήν ευφρόνησ σσηνή μας, έπρωγευματικέσ από άναπανομίαστε. Οι άκόλουθοί μου ήσαν ό νεαρόσ Ύδροίοσ Σταύροσ Μεροκούρησ, ό δεσφωρονοσ Ηλίοσ Ίωάννου Ίεροφιλίτησ κι ένας όμογενήσ άπό τήν Προύσσα, όνομαζόμενοσ Σιεμένο Πατακωνοστρωτινο. Αὐτόν τόν άπελευθερώσαμε άπό τά χέρια τού Ράσ Μιχαήλ, πού τόν κωροτίσε αιχμάλωτο στα Μάγδαλα, όσ άπολοδορθοί. Ο Αβησσυνιοί μάλλστα τού εζαν άλλαξει και τ' όνομα, τόν έλεγαν Μπασφάρνο, δηλ. Σολομώντα.

Ενó έτοι άναπανομίαστε, έμπήκε στη σσηνή ό θυροκόρσ μας, ό όποιοσ — κατά τά έθιμα — έδσε γόφο άπό τή μέση του τή μισή του χλωμάδα, έκανε ένα βαθύ τεμενά κι έστε από δεξιμηνία του εό Γεάνγηο (ό Μεγαλειότατοσ) έστειλε στον μπάσα χ ακιμ (στον άρχιατρο) πέντε άγγελάδεσ, πέντε γόμφοσ τέκι (δηλ. πέντε στανέεσ ύδρομέλι), τρωζόσεσ λίτιτεσ, βούτηρο, μπέμπρι (πυλάκι από κόκκινεσ πτεριέσ) και τρία άρνά. Κι όλα αυτά για να πανηγιοφισουε οι Έλλημεσ ξένοι του τήν αίσια άμξη τού αυτοκράτοροσ στην πόλι Μακαλέσ.

Ο δεξιμηνέσ έσπρόθη και διάταξε τού θυροκόρσ να όδηγήση μπροστά μας τόν άπεσταλμένο τού αυτοκράτοροσ. Ηταν ένας γιανκώστομοσ Αβησσυνιοσ, όνομάτι Οιδιέ. Έμπήκε στη σσηνή με τού χαμόγελο στα χείλη, έχαρόετρε με βαθειά ύπόκληση και σέ καθαρύνουσα Αμαρική διάλεκτο έτεσ ποιποδοδός :

— Ο Ίωάννησ ό αυτοκράτωρ να ζήση! Εγώ είμαι δοϋλοσ της Μεγαλειότηόσ του, δοϋλοσ πού πρώτο ιατρού! Να ζή ό Βασιλέμ τόν Βασιλέον! Όλα τά άγαθά ύπόχρον! Σάσ στέλλει ό Μεγαλιότατοσ δόρον άφθονη τροφή και πιωτό για σάσ και τούσ άνθρώποισ σας! Τά κωιμένα τά παιδιά πρέπει σήμερα να φάνε διπλάσια, για να ίδουν πόσο ό Νεγκούδ (Βασιλέσ) αγαπά τούσ Έλλημεσ... Ο Νεγκούδσ διάταξε να σφαχτούν δυό χλωμάδεσ άγγελάδεσ για τού λαό του, τού ύδρομέλι να τρέξη άνωσ ό Ταναζέσ ποταμόσ. Έστειλε περισσόπερεσ άγγελάδεσ σήμερα και στον ύπουργό της Θηρακίαισ, Μόνοσ μου έδούλεξα πύσ δικέσ σας άγγελάδεσ. Ενε δωμορεσε σάν κωροίσα. Να πενάνο εγώ και να ζήση ό Βασιλέσ μας ό Ίωάννησ!...

— Κάθησε, Οιδιέ, τού είπα, να πύσ τού τέκι σου, τόν κωρέ σου, να κωνίσησ τού ποταφώσα σου. Ο γέροσ εκάθησε σταρωπόδι στην άση του χλωμο και άφορ ήπε τού ύδρομέλι πού τού προσφέρουε, έτεσ :

— Σήμερα θα σάσ πώ μεγάλια νέα. Άκουσα να λένε ότι ό Νεγκούδσ διάταξε να έτοιμάσοιμ μια λαυρη στολή για τού μπάσα χ ακιμ. Φαίνεται ότι ό Νεγκούδσ θέλει να στολήσ για καλά τού Ροϋμ (Έλληνα) γιατρού του!

Η είδησε με συγκίνησε. Ήθερα ότι μόλιε έσφάναμε στην προτεύουσα Μακαλέ, ύ αναχωρούσα πειά από τή φίλη Αβησσυνία για

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ

Τό τραγοϋδι πού κλαίει στη γωνιά κει τού θρόνου λέσ τού θρόλοσ σου κλαίει λέσ και κλαίει τίν κωίμο (μου).

Είν ό θρόλοσ παλίοσ και ήσουσ, λέει, ένας κρινόσ και παλίοσ ό κωούδοσ; ήμουσ πάντα ένας θρήνοσ.

Και σ' άγάπησα, λέει, σάν άφρο, σάν αϊθέρα, σάν άχνό, σάν άνθε, σάν πιωθ στον δέρα.

Και σ' άγάπησα, λέει— κι' όλο λέει τόν κωίμο (μό μου) τού τραγοϋδι και κλαίει στη γωνιά κει τού (θρόμου). Κ. ΧΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ